

K R A K O W S K I

POWSZECHNEY ZABAWIE POŚWIĘCONY.

Pismo to zależące od wspólnego kaprysu Wydawców i Czytelników, wychodzić będzie tymczasem bez prenumeraty, co Sobota o g: 3. po południu u Mateckiey. Ekspłarz gr. 10.

K R A K Ó W.

NOWINKI SALONOWE.

DOKOŃCZENIE.

Astenio zamknął na chwilę — przyniesiono herbatę — walet młodey hrabiny przenikający myśli Pani, *zaanonsował* trwożliwie baronowę Lukrecyą — kazano ją przeprosić i żadanych wizyt nieprzyjmować — lekką kolacyą zamówiono na w pół dwunastey, — a po zniknięciu waleta, Sylwia oddała znowu rączki swoje w *depozyt* kapitanowi i po niejakiy jeszcze chwili, nastąpił dalszy ciąg i dokończenie trzechdniowego *rapportu*. —

ASTENIO. Zaręczam Pani, że kasynowe piękności nie są bez licznych zalet; poznałem kilka ślicznych dziewcząt a osobliwie jedna — ach! to bostwo, — oczy jak dwa turkusy...

SYLWIA. (*zazdrośnie*) Jak ci się zdaje moja berżerka onegdaysza?..

ASTENIO. Usteczka takie małupe, a tak pełne kolorów lica, — czarna, brew i krucze splety spadające z niechcenia na alabastrową szyjkę...

SYLWIA. (*z gniewem powstając.*) WPan... bo niemasz gustu, — czasem lada gąsiecicka. — Lecz powiedz mi co o reducie?

ASTENIO. (*całując z uniesieniem jej rękę.*) Dobrze, — przystąpmy do Reduty. Ale Pani mi ją bluźnierczo dziś wspominałaś! — Skądże znowu reduca ma składać szary koniec? O! bardzo Panią

przepraszam, — dla nas jest to najsłodniejsza rozrywka; a wręczcie że wy robicie *kapryssy* i w brew obyczajom wielkich stolic, wolicie poziewać w swych salonach, jak wnieszawszy się w odmęt powszechnego świata, skorzystać czasem słodki umizg od własnych mężów... — lub przynajmniej być świadkami ich niewierności, dla usprawiedliwienia własney: to niestanowi poniżenia tej rozsłuszney zabawy. —

SYLWIA. Wy zawsze umiecie wystawić nasze korzyści w tém wszystkim, co was bawi i dlatego P. Astenio gotów mi bez namyslenia, wyciąć pochwałę reduty. —

ASTENIO. (*wpada w ton mowcy*) "A cóż to Pani sobie myślisz? Ręczę Pani, że niemasz przyjaźniejszego rodzaju zabawy dla widoków płci żeńskiej, iak *Reduta*. — Tam w odmęcie różnobarwnych figur — urocza piękność kryje wdzięki pod maskę — kształtną kibić ofstania troskliwie płaszczem zawieszonym tak z umysłu — aby tém pewniéj niepoznana — mogła śledzić każdy krok i każde słowo swego kochanka; — a z tąd wziąć miarę téy wierności, którą jéy tak sumiennie tyle razy zaprzysięgi. — Ileż tryumfów — ile niesnasków — a ile z tąd sposobności do nowych scen, wazne epoki w romansowym zawodzie stanowiących? — Gdzież, jeśli nie na Reducie, lepiej widzieć tę usilną walkę sztuki z naturą? — z naturą — co niewie-

dzieć dla czego — niewszystkich w równy wdzięk przystroiła? — tu tedy sztucznie wykształcona postawa — wymuszony ruch — i wyszukany strój zachwyca — a wyobraźnia żywa, maluje w myśli do téj postaci nosek Heleny — oczy Hedwigi — a usta medycyckie; gdy tym czasem ta maska tysiące zinarszczków które przez pewną dozę lat wdzięki wydeptały, zakrywa — która nas w tak słodkiem utrudzeniu trzymała? — O jakże okropne wyrzuty sumienia musi czynić téj istocie — która przez sztukę, tak się najgrawa z słabości naszey — i częstokroć zdradza chociaż na chwilę wierność tego, który rzeczywiście piękności hołduje? — Jleż razy dla powierzchniowego stroiu nieuganiamy się wszyscy wgrzechnościach — nieodajemy największych pochwał i hołdu zruynowanej skromności — a ile kroć w zamian niewzgardziliśmy Cnotą i wdziękami dla tego, że je skromna i nierażąca zmysły barwa okrywa? — Kobieta, im więcej zna rzemiosło intrygi — im iest śmielszą — a przytém chociaż trochę dowcipną — inż może bydź pewną pomysłnych skutków redutowéj wyprawy. —

SYLWIA. (*upadając w ton flozowski*) "Po co, po co nam to wszystko? — Rzućmy okiem na cały świat przyjacielu, — niejestże on ciągłą redutą: w której tak dokładnie zamaskowanych widzimy — że ich ledwie w kilka a nawet i kilkanaście lat poznajem? — Patrz jak Sotofil, przybrał szlachetny charakter dobroczyńcy ludzkości, — opinią wziął za maskę — i tak niepoznany, — hoy nie rozrzuca dary — niedając grosza nikomu? — Jleż razy występek wdział maskę cnoty, — ździwiał pół świata nieżłomnością swej duszy — i gorliwością obywatelską: — że ledwie w końcu — gdy już się z téj Reduty świata wybierał, — własne sumienie lub traf, — maskę mu zdzięło? — Zgołą każdy jest w masce — a jeżeli sam niechce, to mu ją drudzy włożą. — Biedna iylko cnota — chociaż

maską się brzydzi — rzadko bywa poznana, a prawie nigdy podług swojej wartości niezacowana, — zwłaszcza od was, od was zepsuci mężczyzni. —

ASTENIO. (*przerywając ze śmiechem.*) Dla Boga, filozofia! *Comtesse, vous m' assassinez!* — Zmituy się Pani, pękne od śmiechu! —

SYLWIA. Więc już kobiecie niewolno nic, jak tylko bydź waszém cackiem, igraszką; nawet rozumu jej zabraniać tyran!

ASTENIO. Nie Sylwio, rozum wasz uwielbiamy, tylko w nas mądrość wasza mimowolny śmiech wzbudza. Kobięta filozofka, podobna jest do dziecięcia które bawiąc się moment z książką, już zaraz myśli że ją czyta; a wreszcie ponieważ prawdziwa mądrość ludzka, jest to owa tak nazwana *mądrość po szkodzię*; zostawmy ją więc *estadnym* pannikom, wdowom i rozwódkóm, które czterdziesty piąty rok zaczęły, i zalotnikom co w siodmy krzyżyk wstępują; (*tu całując z ogniem obie dłónki hrabiny.*) ale my...

SYLWIA. (*przerywając*) Wroćmy się do naszego przedmiotu. Wartałóż więc wrzeczy samey, żeś się W Pan znalazł na ostatniej reducie? —

ASTENIO. Jak dla mnie, — była wytworna, choć nieliczna. Bóstwa zamaskowane, zjadły mi ze trzy funty karmelków, niektóre dla ulgi doskwiernemu pragnieniu z tańca, wypify kilka waz punczu; lecz zato cały Olimp był dla mnie z wylaném sercem, a jedna piękna tyrolka, uczyniła mi nawet tę przyjemność że zdjęła maskę, — i uwolniła mnie od zazdrośczenia hrabiemu Endymionowi, któremu zdawała się rzetelniey sprzyjać. Zostawiłem go przy niej, właśnie zaczynającym poziewać i narzekać na zbytnią temperaturę chłodu na sali; sam zaś nieznalazłszy żądanych przyjemności, ato wszystko powtarzam waszemu *kapryswi*, waszey smieszności przypisać: bo gdybyście raz rzuciły się

do mašek, wraz by *Reduta* przybrała dawną świetność i roskosz; — porwałém jakieś stare sanki, i puściłem się na przedmieściowe baliki; lecz gdy pudełko unoszące mnie po cukrowym gościncu, spadło z sanic przed szarą kamienicą, — wszedłem więc na bal pod powołaniem *Trzewiczka* i zastałem z pięćdziesiąt par w *hrakowiaku*, zdających się hasać w powietrzu, i dalibóg, że mnie aż chętką brała w mieszać się do tego koła, prawdziwie narodowego. —

SYLWIA. Wierzy mi kapitanie, iż bym sama niewytrzymała. Dla czego też z naszych salonów ten luby taniec wyrąguwany? Jest to prawdziwe barbarzyństwo, tyranija dobrego tonu! —

ASTENIO. Zabawiwszy godzinkę, — pozabierawszy znajomości z celującemi bóstwami, których królową Justysia twoja hrabino nazwać się mogła; obsypawszy ją pochwałami i cał.....

SYLWIA. (nagle z zazdrością.) Co! co!.. co!..

ASTENIO. (poprawiając się) J cał... całym funtem karmelków obdarzywszy; ruszyłem na bal przedmiejski pod *Mogilę*. Tu dziarski *Polonez* przeszło sto par jednoczył wesołością. — Śpiewano... rozumie się że *kantorowie* byli pod dobrą datą, piosnkę staropolską o *kontusz*, — wszystkie twarze rumiane, uśmiechające się — słowem powiedziałybyś Pani, iż to był rzetelny obraz ludzi bez żeny i *pretensyi*; — a przyznam Pani, żem tu znalazł oprócz twarzyczek bardzo przyjemnych, wyborny puncz, i ciasta, — kawał kapłona zjadłem na powietrzu i połknąłem szklanekę nieladajkiego węgryzna. — Ztamtąd odprawiłem szlichtadę już koło zgiey z północy na bal *Kleparzowy* i wpadłszy nagle do sali, w arassowany zostałem w sam środek szalonego mazura, w odmet prawdziwego *chaosu*, i musiałem pomimo woli z jakąś, na honor Sylwio! śliczną małą figurką, niepytam się co za jedną, — dwarazy w koło obrocić. Tań-

czono bez ładu, bez figur, a jeśli jakie były, to odwiecznego obrzędu; — lecz tak hyżo, tak szparko, tak z ręcznie uwijano się w tłumie i przytym śpiewano, tupano, pokrzykiwano, iż tu znów mnie małabyś hrabino, że patrzysz na wybór ludzi, którzy nigdy o smutku i posępności niesłysze! — których jeśli głowa zaboli, to chyba z przewzięcia miary rozweselających nektarów. A co za dziewczęta świeże! — co za rumieńce!.. *croyez moi!*.. że to nic równego, nic rownego! Notabene wasze subretki, Sylwio, powszechnie tu *prym* trzymają i pewną prawodawczą powagę. — Justysia miała tu także mnóstwo *adoratorów*...

SYLWIA. (zrywa się z otwartym gniewem) Domyślam się już szaby... (dzwoni) Panno Stroykowska! stało mi... wodki kolońskiej... — żegnam W Pana — Zatydzień ledwie będę mogła przyjąć wizytę Jego... i to nieręczę..... Justysia znim po balach przedmieściowych jeździła! — Patrz moja Stroykosiu! jak mnie ten tyran zdradza!.. umieram.,, —

Ledwie, i to aż za pięć minut!.. przyszła do siebie biedna Sylwia. — Astenio w rzeczy samey, porwawszy Justysię z reduty, objechał z nią w towarzystwie innej kapłanki *Budoaru* trzy wspomniane baliki — i o mało przez zbytek papolotania, siebie nazawsze serca Sylwii, a biedną Justysię dobrej służby — i znaczney partvi, bo z pierwszym waletem odziężny, niepozbawił. —

B A Y K A.

K A P Ł O N.

Na wsi kur rzesza

W smutek popadła

Bo im koguta zwanego *Kulesza*

Kuna zajadła. —

Stroskane biedne kokoszki

Smutno gdakały,

J tuląc pod siebie nożki

Wpiasku grzebały. —

Wżalu z nich każda myślała sobie,

„Cóż ja dziś pocznę? co sama zrobię? —

Kapłon sąsiada,
 Filut nie lada,
 Z sutym ogonem, z szklacemi pióry,
 Dobrę figurę:
 Słyszac te jęki i ten żal głęboki
 Bieży co, prędzcy gdzie *Kuleszy* zwłoki,
 J z zabytków nieboszczyka,
 Pożycza sobie grzebyka. —
 Poważną minę przybiera,
 Ogon zadziera,
 Stąpa z góry
 Na pazury —
 J wnet Kogut doskonały, —
 Zapiał! — kury się zerwały
 J spostrzegły w istocie
 Koguta na płocie. —
 „ Mamy go! mamy, krzyczały:
 „ Jaki piękny, okazały?
 „ Wnet nasze ięki zgryzoty
 „ Zakończą jego pieszcoty. —
 Lecz pomimo że szczerze dokładał starania
 Nieumiał dać kokoszkóm dowodu kochania;
 J chociaż oświadczenia dość czynił ostrożnie,
 Jednak kapłon z grzebykiem skończył dni na

(różnie. —

M O D Y.

Czepeczek z krysy różowej gładkiéy — obwiedziony czarnym iedwabiem; szlafroczek zielony grodenapłowy — garnirowany atłasem.

Frak granatowy, kołnierz aksamitny czarny — guziki złote wypukłe — spodnie czarne — kamizelka ciemnoszafirowa w pasy złote aksamitna, — podspodem biała, także w paski — pończochy ażurowe. —

SPRZECZNOŚCI GAZETOWE.

DOKOŃCZENIE.

NA LEWEY. — Dziś z rana przyjechał tu ambasador turecki z bardzo licznym orszakami.

NA PRAWY. — *i ma znaczny zapas słoniny, z ktorey chcąc się wyprzedać, żąda tylko za funt po groszy 8.*

N.L. Panienska dziesięcioletnia, która nieszczęśliwym przypadkiem utonęła o-

negdy na przeprawie przez Wisłę; —
 N.P. *ostrzega wszystkich kupców, wexlarzy i rzemieślników, że za syna swojego żadnych długów płacić niebędzie.* —

N.L. Przywieziono tu wczoray węża mającego 9. łokci grubości, zupełnie o-swojonego z ludźmi. —

N.P. *Jest on wzrostu miernego, brunet; ma nos zadarty, głowę stiżżoną a la Titus, i mówi tylko po polsku.* —

N.L. Ktoby chciał zaopatrzyć się w zapas węgla i drzewa za mierną cenę... —
 N.P. *niechay na noc pija rumianek, wystrzega się kwaśnych rzeczy i sedentaryi.*

N.L. Niżey podpisany donosi Publiczności, że w handlu jego sprzedaje się świeży dzik marynowany.

N.P. *który na zakommenderowanie wystrzeli z pistoletu i na rozpalonem żelazie tańcować będzie.*

N.L. Wczoray uciekła z targowiska klacz meklenburska skara-gniada, z gwiazdką na czole, kuta na wszystkie cztery nogi.
 N.P. *przyczyną tego jest poróżnienie się z mężem, który jey niechciał utrzymywać łoży na teatrze opery i osobnego ekwipażu.*

N.L. Wyszedł tu z druku oryginalny romanś pod tytułem: Rzeki i bagna starożytne. —

N.P. *którego łokieć kosztuje cztery złote; i pierze się w gorącej wodzie zmieniając koloru.* —

Znaczenie zagadki w przeszłym numerze, jest: *Kolebka.*

UWIADOMIENIE.

Już teraz tak wszystko jest urządzone, że nasz Kuryer z uderzeniem ściecy, pokaże się za szybką w księgarni w ktorey wychodzi, co sobota po południu.